

Verklaring staatssteunkaders voor een samenwerkingsproject

Uitvoeringsverordening subsidie Energietransitie Provincie Utrecht 2021

Let op! Deze verklaring is bedoeld voor samenwerkingsprojecten die een UsET 2021 subsidie aanvragen. Hiermee geeft u aan of u voldoet aan de voorwaarden voor het ontvangen van staatssteun op basis van de zogenaamde de-minimisverordening of op basis van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV). Aanbevolen wordt om alvorens deze verklaring in te vullen eerst de toelichtingen in de bijlage van dit formulier te lezen!

Algemene gegevens

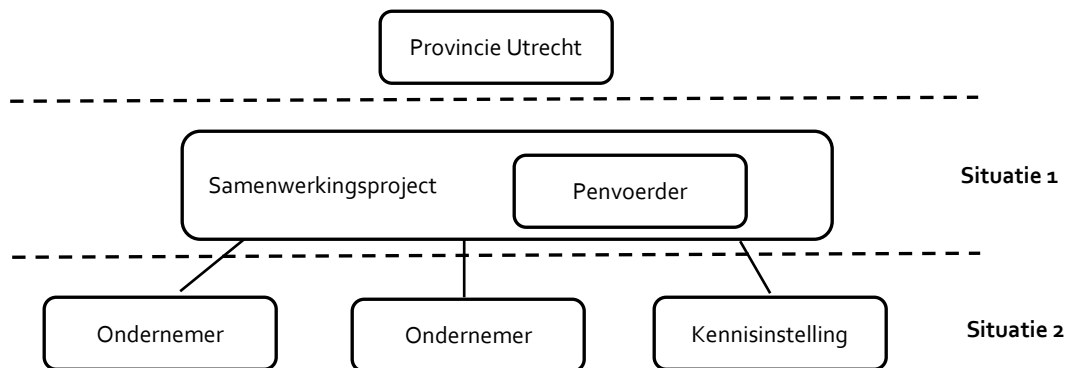
Projectnaam	
Gegevens penvoerder of intermediair	
Naam organisatie:	
KVK-nummer:	
Naam (contactpersoon):	
Adres:	
Postcode en gemeente:	
E-mail:	
Telefoonnummer:	

Verdeling van de subsidie binnen een projectmatige samenwerkingsverband¹

Onderstaande vragen zijn bedoeld om vast te stellen hoe de subsidie van de UsET wordt verdeeld binnen het samenwerkingsverband.

Vraag 1 Welke van de volgende situaties is van toepassing op uw project:

- ☐ De subsidie komt uitsluitend ten goede aan het samenwerkingsverband (Situatie 1) – **ga door naar Formulier A**
- ☐ De subsidie wordt door de penvoerder/intermediair als tussenpersoon doorgeleid aan de verschillende deelnemers (Situatie 2) – ga door naar vraag 2
- ☐ Een combinatie van bovenstaande situaties (1 & 2) – **vul zowel Formulier A als vraag 2 in.**

Vraag 2 Wordt de subsidie volledig doorgegeven aan de deelnemers? Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk ☐

En is één van de volgende situaties daarbij van toepassing Ja ☐ Nee ☐

- De tussenpersoon werd geselecteerd via een openbare tenderprocedure; of
- De subsidie is beschikbaar voor alle entiteiten die voldoen aan de noodzakelijke objectieve voorwaarden, zodat deelnemers het recht hebben om gelijkwaardige diensten te betrekken bij eender welke betrokken dienstverlener.

¹ Projectmatige samenwerkingsverband: een verband, zonder eigen rechtspersoonlijkheid, tussen twee of meer rechtspersonen, niet zijnde een vennootschap of anderszins met elkaar verbonden, waarbij wordt samengewerkt tot verwezenlijking van een gezamenlijke doelstelling of resultaat en waaraan een samenwerkingsovereenkomst ten grondslag ligt.

Toelichting: De penvoerder of intermediair in het samenwerkingsproject kan ook als tussenpersoon fungeren om de subsidie (staatssteun) en het voordeel daarvan aan de deelnemers door te geven. Bij zo'n doorgeef constructie wordt de tussenpersoon zelf niet beschouwd als een begunstigde van de steun als één van de twee bovengenoemde situaties van toepassing is. Voor de uiteindelijke ontvangers van de steun, gelden de gewone regels voor staatssteun. Ga door naar Formulier B voor het invullen van de staatssteunverklaring op het niveau van de individuele deelnemers.

Formulier A - Verklaring staatsteun samenwerkingsverband

Tabel 1 Overzicht deelnemers

Geef kort aan welke activiteit(en) de deelnemers gaan uitvoeren waarvoor de subsidie wordt aangevraagd vanuit UsET 2021. Geef daarbij ook aan wat de totale kosten van de activiteiten zijn die toegerekend kunnen worden aan de verschillende deelnemers.

Deelnemer	Grootte onderneming*	(€) UsET	Totale projectkosten	Steunintensiteit
1.	Kies een item.			
2.	Kies een item.			
3.	Kies een item.			
4.	Kies een item.			
5.	Kies een item.			

* in het geval van een onderneming aangeven of er sprake is van een grote- middelgrote of kleine onderneming.

Toelichting: De steunintensiteit moet rekenkundig bepaald worden voor elke individuele begunstigde, ook in het geval van een samenwerkingsproject. Dit is bij samenwerkingsprojecten een rekenkundige exercitie, om de steunruimte voor het gehele samenwerkingsproject rechtmatig vast te stellen. De steun wordt doorgaans niet per deelnemer uitbetaald en hoeft ook niet individueel verantwoord te worden. Projectverantwoording vindt doorgaans plaats via één penvoerder namens de samenwerkende partijen.

Bijdrage van andere overheden aan het project

Het komt soms voor dat een project gebruik maakt van meerdere subsidiebronnen. Dit wordt ook wel cumulatie of samenloop genoemd. De EU regelgeving m.b.t. staatsteun stelt beperkingen aan cumulatie van subsidiebronnen

De volgende vragen zijn bedoeld om vast te stellen of er sprake is van cumulatie van de subsidie vanuit de provincie (UsET 2021) met andere subsidies voor dezelfde (project) activiteiten.

Heeft u als samenwerkingsverband in de afgelopen drie fiscale jaren (huidige en twee voorgaande jaren) overheidssteun (subsidie) ontvangen? Ja ☐ Nee ☐

Van welke overheden/regelingen en met welke bedragen heeft u subsidie ontvangen?

→ Vul deze gegevens in onderstaande tabel in onder (A) en (B).

Is er sprake van een in natura² bijdrage van een overheidsinstantie op grond van een wettelijke taak van de betreffende instantie? Ja ☐ Nee ☐

Is er sprake van een in natura bijdrage van een overheidsinstantie op grond van een niet wettelijke taak van de betreffende instantie? Ja ☐ Nee ☐

Is de subsidie ontvangen voor dezelfde activiteiten als beschreven in deze subsidieaanvraag of is de aanvraag nog in behandeling?

→ Geef dat aan met "Ja" of "Nee" in kolom (C) Geef in kolom (D) aan wat de status is van uw subsidieaanvraag? Geef in kolom (E) aan of de subsidie op basis van de-minimis (DM), op basis van de Algemene groepsvrijstellingsverordening (AGVV) of op basis van een andere vrijstelling is verstrekt.

→ Voeg eventueel het subsidiebesluit toe als bijlage.

(A) Naam overheid of regeling	(B) Bedrag/ in kind	(C) Zelfde activiteit: Ja/Nee	(D) Status Ontvangen/aangevraagd/ vastgesteld	(E) DM/AGVV /Anders
		Kies een item.	Kies een item.	Kies een item.
		Kies een item.	Kies een item.	Kies een item.
		Kies een item.	Kies een item.	Kies een item.

Op basis van bovenstaande informatie, de ingevulde verklaringen en de voorwaarden in de USET 2021 wordt beoordeeld of uw aanvraag voldoet aan de AGVV of aan de voorwaarden voor de-minimissteun

² Loonkosten die toe te rekenen zijn aan het samenwerkingsproject gedurende de projectperiode.

Formulier B - Verklaring staatssteun doorgeefconstructie

Tabel 1 Overzicht deelnemers waaraan de steun wordt doorgegeven (in te vullen door penvoerder/intermediair)

Geef in onderstaand overzicht aan hoeveel subsidie wordt doorgeleid aan de deelnemers. Geef daarbij ook aan welke verklaring (de minimis/Agvv) de deelnemers hebben ingevuld en ondertekend.

Naam deelnemer	Subsidie UsET	Verklaring ingevuld
	€	Kies een item.
	€	Kies een item.
	€	Kies een item.
	€	Kies een item.
	€	Kies een item.
	€	Kies een item.
	€	Kies een item.
	€	Kies een item.
	€	Kies een item.
	€	Kies een item.

regel toevoegen indien noodzakelijk

Algemene de-minimisverklaring

Lees eerst de uitleg voordat u de verklaring invult.

Verklaring

Hierbij verklaart ondergetekende, dat aan de hierna genoemde onderneming

- ☐ **geen de-minimissteun is verleend**
- In de 36 maanden voorafgaand aan de datum van ondertekening van deze verklaring is niet eerder de-minimissteun verleend.
- ☐ **wel de-minimissteun is verleend, maar het drempelbedrag niet wordt overschreden**
- In de 36 maanden voorafgaand aan de datum van ondertekening van deze verklaring is eerder de-minimissteun (in welke vorm of voor welk doel dan ook) verleend tot een bedrag van in totaal €.....
 - Of deze de-minimissteun al daadwerkelijk is uitbetaald, doet niet ter zake.
 - Een kopie van de stukken waaruit het verlenen van de-minimissteun blijkt, voegt u bij deze verklaring.
- ☐ **al andere staatssteun is verleend voor dezelfde in aanmerking komende kosten**
- Voor dezelfde in aanmerking komende kosten is al staatssteun verleend tot een bedrag van in totaal €
 - Deze staatssteun is verleend op grond van een vrijstellingsverordening, kaderregeling of een besluit van de Europese Commissie d.d.
 - U voegt een kopie bij deze verklaring van de stukken waaruit het verlenen van de staatssteun voor dezelfde in aanmerking komende kosten blijkt.

Aldus volledig en naar waarheid ingevuld door:

(Bedijfsnaam)

(Inschrijfnummer KvK)

(NACE-classificatie) ³

(naam functionaris en functie)

(Adres onderneming)

(Postcode en plaatsnaam)

(datum)

Handtekening

³ De NACE-classificatie bestaat uit de eerste vier cijfers van de SBI-code. Vul bij meerdere SBI-codes de code van de hoofdactiviteit van de onderneming in.

Uitleg de-minimisverklaring

Deze uitleg is een hulpmiddel bij het invullen van een de-minimisverklaring. Aan deze uitleg kunnen geen rechten worden ontleend. De Verordening (EU) Nr. 2023/2831 (hierna: de algemene de-minimisverordening is bepalend.⁴

Wanneer wordt de algemene de minimisverordening gebruikt?

De algemene de-minimisverordening is in beginsel van toepassing op steun aan ondernemingen⁵ in alle sectoren, maar er gelden enkele specifieke regels voor bepaalde sectoren. Steun aan ondernemingen in de landbouw- of visserijsector valt buiten het bereik van deze verordening. De algemene de-minimisverordening is in bepaalde gevallen ook niet van toepassing op steun aan ondernemingen die actief zijn in de verwerking en afzet van landbouwproducten, steun voor werkzaamheden die verband houden met de uitvoer naar derde landen of lidstaten en steun die afhangt van het gebruik van binnenlandse in plaats van ingevoerde goederen. Daarnaast valt compensatiesteun voor ondernemingen die activiteiten van algemeen economisch belang (hierna: DAEB) uitvoeren buiten de reikwijdte van deze verordening.

Steun kan verleend worden op basis van de algemene de-minimisverordening als:

- uw onderneming gedurende de drie voorafgaande jaren in het geheel geen de-minimissteun heeft ontvangen.
- uw onderneming gedurende de drie voorafgaande jaren de-minimissteun heeft ontvangen, opgeteld bij het bedrag van de huidige voorgenomen steun wordt hiermee echter het bedrag van € 300.000,- niet overschreden.
- uw onderneming gedurende de drie voorafgaande jaren voor dezelfde kosten die in aanmerking komen voor de huidige voorgenomen steun reeds andere vormen van staatssteun heeft ontvangen. Deze andere steun, opgeteld met de huidige verlening mag er niet toe leiden dat de hoogste toepasselijke steunintensiteit of het hoogste toepasselijke steunbedrag wordt overschreden.

De algemene de-minimisverordening en staatssteun

De staatssteunregels in het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (artikel 107 en 108 VWEU) stellen beperkingen aan overheden als zij steun willen verlenen aan ondernemingen. Deze de-minimisverklaring is nodig voor een overheidsinstantie⁶ om na te gaan of het voordeel dat uw onderneming door deze de-minimissteun krijgt, past binnen de voorwaarden die de Europese staatssteunregels stellen.

In de de-minimisverordening regelt de Europese Commissie dat steunmaatregelen (zoals subsidieverlening) tot een bepaalde drempel het handelsverkeer tussen de lidstaten niet ongunstig beïnvloeden en de mededinging niet vervalsen en daarom niet beschouwd worden als staatssteun in de zin van het VWEU. Deze drempel is bij de algemene de-minimisverordening gesteld op een bedrag van € 300.000,-. Dit bedrag geldt per onderneming voor een periode van drie jaren. Steun die de genoemde drempelbedragen niet overschrijdt, wordt aangemerkt als 'de-minimissteun'.

Eén onderneming

Het de-minimisplafond geldt voor één onderneming. Het kan voorkomen dat twee (of meer) ondernemingen een bepaalde band met elkaar onderhouden en onder deze verordening als één onderneming worden gezien. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het hebben van de meerderheid van de stemrechten van de aandeelhouders van een andere onderneming, het recht om onder meer bestuursleden van een andere onderneming te benoemen/ontslaan en het recht een overheersende invloed op een andere onderneming uit te oefenen.

Bedrag van de de-minimissteun

Door middel van deze verklaring geeft u aan dat met de huidige subsidieverlening voor uw onderneming de de-minimisdrempel niet wordt overschreden. U moet daarom nagaan of gedurende de drie voorafgaande jaren enige vorm van de-minimissteun door een overheidsinstantie aan uw onderneming is verstrekt. Indien dit het geval is bent u hierover door de overheidsinstantie in kennis gesteld. Het gaat niet alleen om steun die u heeft ontvangen van een gemeente of een ministerie: alle de-minimissteun telt mee. Bij overschrijding van de drempel kan geen beroep meer worden gedaan op de de-minimisverordening. Handelen in strijd met de staatssteunregels kan leiden tot terugvordering van de verleende steun.

Bij het invullen van de verklaring worden brutobedragen vóór aftrek van belastingen gebruikt. Behalve om subsidieverlening kan het daarbij gaan om leningen tegen gunstige voorwaarden, de verkoop van grond tegen een lagere prijs dan de marktwaarde, vrijstellingen, verlagingen of kwijtschelding van directe of indirecte belastingen etc. Onder voorwaarden is het mogelijk de verordening toe te passen op leningen en garanties. Als u twijfelt of andere steun die u hebt ontvangen goedgekeurde of vrijgestelde steun is, kunt u hierover contact opnemen met de overheidsinstantie van wie u de steun heeft ontvangen.

De de-minimissteun wordt geacht te zijn verleend op het tijdstip waarop uw onderneming een wettelijke aanspraak op de steun verwerft, ongeacht de datum waarop de de-minimissteun aan de onderneming wordt betaald. Dit betekent concreet de datum waarop een besluit tot subsidieverlening (of verlening van een voordeel door bijvoorbeeld het aangaan van een lening of garantstelling) aan uw onderneming is genomen.

⁴ Verordening (EU) Nr. 2023/2831 van de Commissie van 13 december 2024 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de de-minimissteun.

⁵ Een onderneming in Europeesrechtelijke zin is een eenheid die een economische activiteit uitoefent. Een economische activiteit is het aanbieden van goederen en diensten op de markt. De rechtsvorm van deze eenheid of de wijze waarop zij wordt gefinancierd is hierbij niet van belang. Daarbij kunnen zowel privaatrechtelijke als publiekrechtelijke rechtspersonen een onderneming vormen. Dat er geen winstoogmerk is (zoals bij een stichting) is niet relevant.

⁶ Hier valt onder: de centrale overheid (een ministerie), de provincie, gemeente, waterschap of een van de (uitvoerings)organisaties die (namens hen) steun verlenen.

Samenloop met andere staatssteun

Mogelijk heeft uw onderneming voor dezelfde kosten die in aanmerking komen voor de huidige de-minimissteun al staatssteun ontvangen, die door de Europese Commissie is goedgekeurd of binnen het toepassingsgebied van de algemene groepsvrijstellingsverordening,⁷ de landbouwgroepsvrijstellingsverordening,⁸ de visserijvrijstellingsverordening⁹ of het vrijstellingsbesluit over de compensatie van kosten voor het beheer van DAEB's¹⁰ valt. Het totaalbedrag van de-minimissteun en deze staatssteun mag dan de maximale percentages en bedragen niet overschrijden die op basis van het relevante besluit van de Europese Commissie of de betreffende vrijstellingsverordening zijn toegestaan.

Het bewaren van gegevens

De Europese Commissie kan onrechtmatige steun nog gedurende tien jaar na de verlening terug laten vorderen. De mogelijkheid bestaat dan ook dat de Europese Commissie naderhand bij (de) Nederland(se) overheidsinstantie informatie opvraagt over hoe de steun is besteed om na te kunnen gaan of er wellicht sprake is van onrechtmatige steun. De overheidsinstantie van wie u de steun heeft ontvangen kan – indien zij zelf niet over die informatie beschikt – in een dergelijk geval aan u vragen om documenten waarmee kan worden aangetoond dat de steun besteed is aan die activiteiten waarvoor deze is verleend. Het gaat daarbij dan om documenten die u ook op grond van de algemene administratie- en bewaarverplichting voor ondernemers moet bewaren.¹¹ Let wel, in afwijking van de voornoemde artikelen hanteert de Europese Commissie een langere termijn van tien jaar.¹²

⁷ Verordening (EU) Nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard.

⁸ Verordening (EU) Nr. 2022/2472 van de Commissie van 14 december 2022 waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgedebieden op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard.

⁹ Verordening (EU) Nr. 2022/2473 van de Commissie van 14 december 2022 waarbij bepaalde categorieën steun voor ondernemingen die actief zijn in de productie, de verwerking en de afzet van visserij- en aquacultuurproducten, op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard.

¹⁰ Besluit van de Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen.

¹¹ Artikel 2:10, eerste lid, BW (rechtspersonen) en artikel 3:15i BW (ondernemingen en vrije beroepsbeoefenaren).

¹² Verordening (EU) 2015/1589 van de Raad van 13 juli 2015 tot vaststelling van nadere bepalingen voor de toepassing van artikel 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Verklaring Algemene Groepsvrijstellingsverordening (Agvv)

Verklaring

Hierbij verklaart ondergetekende, dat aan de hierna genoemde onderneming, alsmede aan het eventuele gehele moederconcern waartoe de onderneming behoort, dat:

- ✓ er geen sprake is van een onderneming in moeilijkheden; en
- ✓ er geen sprake is van een onderneming ten aanzien waarvan een bevel tot terugvordering van steun uitstaat.

Voorts verklaart ondergetekende om aan te tonen dat er sprake is van een stimulerend effect, dat de activiteiten waarvoor subsidie wordt aangevraagd nog niet gestart zijn en verklaart ondergetekende dat er geen sprake is van ongeoorloofde cumulatie van steun.

Ondertekening door ondernemer

Aldus volledig en naar waarheid ingevuld door:

(Bedijfsnaam)

(Inschrijfnummer KvK)

(naam functionaris en functie)

(Adres onderneming)

(Postcode en plaatsnaam)

(datum)

Handtekening

Toelichting verklaring Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV)

Om te voldoen aan de vereisten die de Uitvoeringsverordening subsidie Energietransitie provincie Utrecht 2021 (UsET 2021) stelt aan een aanvraag, dient de subsidie aan u als onderneming te voldoen aan Europese staatssteunregels. Vanwege de mogelijke verstoring van de mededinging op de Europese markt, is staatssteun in principe verboden. Er gelden echter verschillende uitzonderingen op het staatssteunverbod. Een van de mogelijkheden om de subsidie in overeenstemming met de staatssteunregels te verstrekken is als de subsidie verleend wordt binnen de kaders van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening¹³ (voortaan: AGVV). Om dat te kunnen beoordelen hebben we informatie van u nodig via de AGVV-verklaring. Deze toelichting dient als hulpmiddel bij het invullen van de AGVV-verklaring. Aan de toelichting kunnen geen rechten worden ontleend. De AGVV is leidend.

Begrip onderneming

Met het in de verklaring gebruikte begrip onderneming wordt een onderneming in Europeesrechtelijke zin bedoeld, dat is een entiteit die economische activiteiten ontplooit door middel van het aanbieden van goederen of diensten op een markt. Er is sprake van kleine- en middelgrote ondernemingen (KMO-ondernemingen) als er minder dan 250 personen voor u als onderneming werkzaam zijn en als uw jaaromzet de 50 miljoen euro en/of het jaarlijkse balanstotaal 43 miljoen euro niet overschrijdt. Bepaal of u voldoet aan de definitie van een kleine- of middelgrote onderneming door gebruik te maken van de [SME-toets van de Europese Commissie](#). De resultatenpagina kan worden opgeslagen of worden uitgeprint. Voeg deze eventueel als bijlage toe bij de aanvraag.

Toepassingsgebied van de AGVV

De UsET 2021 kent de navolgende subsidiemogelijkheden die verstrekt worden binnen het toepassingsgebied van de AGVV:

- De in artikel 12a bedoelde procesinnovaties is gebaseerd op artikel 29 van de AGVV;
- De in artikelen 12 f en 46 onder a bedoelde investeringen is gebaseerd op artikel 41 van de AGVV;
- De in de artikelen 12 onder c, 17 onder b en 27 onder c bedoelde studies en consultancydiensten is gebaseerd op artikel 49 van de AGVV;
- De in artikel 27 onder b bedoelde consultancydiensten is gebaseerd op artikel 18 van de AGVV;
- De in artikel 27 onder a en 33 onder a bedoelde haalbaarheidsstudies en experimentele pilots (artikel 33 onder b) is gebaseerd op artikel 25 van de AGVV;
- De in artikel 46 onder b bedoelde investeringen in energymanagementsystemen is gebaseerd op artikel 48 van de Agvv.

Om de subsidie op bovenvermelde bepalingen van de AGVV te kunnen verstrekken moet de aanvraag ook aan een aantal algemene bepalingen van de AGVV voldoen. In de verklaring wordt daarom gevraagd naar een aantal algemene vereisten waaraan voldaan moet worden.

Verklaring onderneming in moeilijkheden

In de eerste plaats dient u te verklaren dat u geen onderneming in moeilijkheden bent. Een onderneming in moeilijkheden is een onderneming met een zwakke solvabiliteit. (zie kader voor een uitgebreide definitie hiervan volgens artikel 2, punt 18 van de AGVV). Hieruit valt bijvoorbeeld te lezen dat een kmo die minder dan 3 jaar bestaat per definitie geen onderneming in moeilijkheden kan zijn. Lees goed de andere situaties door om te beoordelen of uw onderneming binnen één van de vijf beschreven omstandigheden valt. Ook kunt u gebruik maken van de beslisschema "financiële moeilijkheden".

Verklaring geen bevel tot terugvordering van eerdere subsidies

Ook dient u te verklaren dat u voor u onderneming geen bevel tot terugvordering heeft ontvangen als gevolg van een eerder besluit van de Europese Commissie waarbij de steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard. Met andere woorden, u dient te verklaren dat u geen onrechtmatige subsidie heeft ontvangen die u nog moet terugbetalen op basis van een besluit van de Europese Commissie.

Stimulerend effect

Stimulerend effect is een vereiste uit de AGVV voor het verlenen van stimulerend effect is een vereiste uit de algemene groepsvrijstellingsverordening voor het verlenen van staatssteun. Dat wil zeggen: de subsidie moet een stimulerend effect hebben op de activiteiten waar de subsidie op gericht is. Met de subsidie wordt meer gedaan, er wordt eerder begonnen of er worden grotere investeringen gedaan, dan zonder de subsidie het geval zou zijn. Bij zogenoemde KMO-ondernemingen wordt het stimulerend effect aangenomen indien de aanvraag voor de subsidie wordt gedaan voordat de activiteiten worden uitgevoerd.

Dat betekent dat als uw onderneming een KMO-onderneming is, u enkel aan moet geven dat de onderneming kwalificeert als KMO-onderneming. Voldoet u niet aan de definitie KMO-onderneming, dan dient u expliciet aan te geven of er sprake is van een van de drie situaties zoals beschreven.

Ongeoorloofde cumulatie

¹³ verordening (EU) Nr. 651/2014, Pb EU2014, L187, waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard.

Om te bepalen of subsidie niet gaat leiden tot een overschrijding van de maximale steunintensiteiten van de artikelen 18, 25, 29, 41, 48 of 49 van de AGVV, wordt het totale bedrag aan staatssteun ten behoeve van de gesteunde maatregel, activiteit of project in aanmerking genomen. Er kan sprake zijn van een zogenaamde cumulatie van staatssteun indien u voor dezelfde maatregel, activiteit of projectsubsidie heeft ontvangen op grond van een andere regeling. Daarom dient u aan te geven per (deel)activiteit hoeveel subsidie u heeft ontvangen vanuit andere regelingen.

Artikel 2 lid 18 van de AGVV:

Onderneming in moeilijkheden: een onderneming ten aanzien waarvan zich ten minste één van de volgende omstandigheden voordoet:

- a) in het geval van een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (niet zijnde een kmo die minder dan drie jaar bestaat of, wanneer het erom gaat in aanmerking te komen voor risicofinancieringssteun, een kmo binnen zeven jaar na haar eerste commerciële verkoop die in aanmerking komt voor risicofinancieringsinvesteringen na een boekenonderzoek door de geselecteerde financiële intermediair): wanneer meer dan de helft van haar geplaatste aandelenkapitaal door de opgebouwde verliezen is verdwenen. Dit is het geval wanneer het in mindering brengen van de opgebouwde verliezen op de reserves (en alle andere elementen die doorgaans worden beschouwd als een onderdeel van het eigen vermogen van de onderneming), een negatieve uitkomst oplevert die groter is dan de helft van het geplaatste aandelenkapitaal. Voor de toepassing van deze bepaling worden met „vennootschap met beperkte aansprakelijkheid” met name de in bijlage I bij Richtlijn 2013/34/EU (1) bedoelde rechtsvormen van ondernemingen bedoeld en omvat het „aandelenkapitaal” ook het eventuele agio;
- b) in het geval van een onderneming waarin ten minste een aantal van de vennoten onbeperkt aansprakelijk is voor de schulden van de onderneming (niet zijnde een kmo die minder dan drie jaar bestaat of, wanneer het erom gaat in aanmerking te komen voor risicofinancieringssteun, een kmo binnen zeven jaar na haar eerste commerciële verkoop die in aanmerking komt voor risicofinancieringsinvesteringen na een boekenonderzoek door de geselecteerde financiële intermediair): wanneer meer dan de helft van het kapitaal van de onderneming zoals dat in de boeken van de onderneming is vermeld, door de gecumuleerde verliezen is verdwenen. Voor de toepassing van deze bepaling worden met „een onderneming waarin ten minste een aantal van de vennoten onbeperkt aansprakelijk is voor de schulden van de onderneming” met name de in bijlage II bij Richtlijn 2013/34/EU bedoelde rechtsvormen van ondernemingen bedoeld;
- c) wanneer tegen de onderneming een collectieve insolventieprocedure loopt of de onderneming volgens het nationale recht aan de criteria voldoet om, op verzoek van haar schuldeisers, aan een collectieve insolventieprocedure te worden onderworpen;
- d) wanneer de onderneming reddingssteun heeft ontvangen en de lening nog niet heeft terugbetaald of de garantie nog niet heeft beëindigd, dan wel herstructureringssteun heeft ontvangen en nog steeds in een herstructureringsplan zit;
- e) in het geval van een onderneming die geen kmo is: wanneer de afgelopen twee jaar:
 - 1. de verhouding tussen het vreemd vermogen en het eigen vermogen van de onderneming, volgens de boekhouding van de onderneming, meer dan 7,5 bedroeg, en
 - 2. de op basis van de EBITDA bepaalde rentedekkingsgraad van de onderneming lager lag dan 1,0;

Beslisschema "financiële moeilijkheden"

1	Behoort uw onderneming tot een groep van ondernemingen? Zie bijlage I voor het 'Stroomschema verbonden ondernemingen'. De groep van ondernemingen bestaat uit alle met de aanvragende onderneming verbonden ondernemingen.	☐ Ja, vul deze verklaring in op het niveau van de totale groep. U kunt dit doen op basis van de geconsolideerde jaarrekening. Wanneer u vrijgesteld bent van het opmaken van een geconsolideerde jaarrekening, verzoeken wij u een consolidatiestaat op te stellen op basis van de enkelvoudig jaarrekeningen van de groepsmaatschappijen. ☐ Nee, vul deze verklaring in op het niveau van uw eigen onderneming.
2	Loopt tegen uw onderneming een collectieve insolventieprocedure?	☐ Ja, uw onderneming verkeert in financiële moeilijkheden. Uw onderneming komt niet in aanmerking voor subsidie. ☐ Nee, ga verder
3	Voldoet uw onderneming aan de criteria waardoor tegen uw onderneming een insolventieprocedure kan worden gestart (uw onderneming is opgehouden met het betalen van schuldeisers of voorziet dat dit gaat gebeuren)?	☐ Ja, uw onderneming verkeert in financiële moeilijkheden. Uw onderneming komt niet in aanmerking voor subsidie. ☐ Nee, ga verder.
4	Is één of meer van de volgende situaties op uw onderneming van toepassing?	
	i) uw onderneming heeft reddingssteun* ontvangen en de lening is nog niet terugbetaald ii) uw onderneming heeft reddingssteun* ontvangen en de garantie is nog niet beëindigd iii) uw onderneming heeft herstructureringssteun* ontvangen en bevindt zich nog in een herstructureringsplan * Ontvangen steun uit regelingen die vallen onder het steun- en herstellepakket van de Rijksoverheid als gevolg van de COVID-19 crisis, evenals ontvangen corona-overbruggingskredieten, vallen niet onder reddings- en herstructureringssteun zoals bij deze vraag wordt bedoeld	☐ Ja, uw onderneming verkeert in financiële moeilijkheden. Uw onderneming komt niet in aanmerking voor subsidie. ☐ Nee, ga verder.
5	Is uw (groep van) onderneming(en) een mkb-onderneming die op het moment van indienen van de subsidie aanvraag korter dan 3 jaar bestaat (vanaf datum inschrijving KvK)?	☐ Ja, onderteken de verklaring. ☐ Nee, ga verder met de volgende vraag.
6	Heeft uw onderneming als rechtsvorm: BV of NV CV of VOF stichting, vereniging, eenmanszaak, maatschap of overige?	☐ Ja, ga verder met vraag 7 ☐ Ja, ga verder met vraag 9 ☐ Ja, ga verder met vraag 11
7	Indien uw (groep van) onderneming(en) als rechtsvorm een BV of NV is, vermeld dan op basis van de laatst vastgestelde (geconsolideerde) jaarrekening** de volgende bedragen en de jaarrekening(en) die als bron is gebruikt (zie ook de toelichting bij vraag 1):	Ga verder met vraag 8.
	Geplaatst aandelenkapitaal plus eventueel agio (A): € Overige elementen van eigen vermogen (B): €	

	Totaal eigen vermogen (C): € Bron Verslagjaar: Naam (consoliderende) onderneming en kvk-nummer: ** Indien uw onderneming als gevolg van de COVID-19 crisis per 31-12-2020 niet voldoet aan het criterium zoals genoemd bij vraag 8, vul dan de cijfers in zoals die zijn per 31-12-2019.	
8	Levert het in mindering brengen van de opgebouwde verliezen op de reserves (bedrag ingevuld bij B van vraag 7) een negatief cumulatief bedrag op dat hoger is dan de helft van het geplaatste aandelenkapitaal plus agio (bedrag ingevuld bij A)? Gebruik de bij vraag 7 vermelde bedragen en indien nodig de voorbeelden in bijlage II	☐ Ja, uw onderneming verkeert in financiële moeilijkheden. Uw onderneming komt niet in aanmerking voor subsidie. ☐ Nee, ga verder met vraag 11.
9	Indien uw onderneming een CV of VOF betreft, vermeld op basis van de laatst vastgestelde (geconsolideerde) jaarrekening*** het volgende bedrag en de jaarrekening(en) die als bron is gebruikt (zie ook de toelichting bij vraag 1): Kapitaal / vermogen (A): € Bron Verslagjaar: Naam (consoliderende) onderneming en kvk-nummer: *** Indien uw onderneming als gevolg van de COVID-19 crisis per 31-12-2020 niet voldoet aan het criterium zoals genoemd bij vraag 10, vul dan de cijfers in zoals die zijn per 31-12-2019.	Ga verder met vraag 10.
10	Is het kapitaal/vermogen van de onderneming negatief? Gebruik het bij vraag 9 vermelde bedrag en indien nodig de voorbeelden in bijlage III.	☐ Ja, uw onderneming verkeert in financiële moeilijkheden. Uw onderneming komt niet in aanmerking voor subsidie. ☐ Nee, ga verder met de volgende vraag.
	Let op! Deze vraag is alleen van toepassing in het geval uw onderneming geen KMO-onderneming is.	
11	Bedroeg in de afgelopen twee jaar****: i) de verhouding tussen het vreemd vermogen en het eigen vermogen van de onderneming meer dan 7,5, en ii) de op basis van de EBITDA bepaalde rentedekkingsgraad van de onderneming minder dan 1,0? Gebruik indien nodig de voorbeelden in bijlage IV. **** Indien uw onderneming als gevolg van de COVID-19 crisis over de jaren 2019 en 2020 niet voldoet aan de genoemde criteria, voer dan deze beoordeling uit over de jaren 2018 en 2019.	☐ N.v.t., uw onderneming is een mkb-onderneming, onderteken de verklaring. ☐ Ja, uw onderneming verkeert in financiële moeilijkheden. Uw onderneming komt niet in aanmerking voor subsidie. ☐ Nee, onderteken de verklaring financiële moeilijkheden.

Bijlage I Stroomschema verbonden ondernemingen

Vraagnummer	Vraag	Keuze en vervolg
1	Heeft de onderneming meer dan 50% van de stemrechten van de aandeelhouders/vennoten (ook in combinatie met andere aandeelhouders/vennoten)?	☐ Ja , er is sprake van een verbonden onderneming. ☐ Nee , ga verder naar vraag 2
2	Heeft de onderneming het recht van meer dan 50% van de leden om een bestuurs-, leidingevend of toezichthoudend orgaan te benoemen of ontslaan?	☐ Ja , er is sprake van een verbonden onderneming. ☐ Nee , ga verder naar vraag 3
3	Heeft een onderneming het recht overheersende invloed op grond van overeenkomst of statuten?	☐ Ja , er is sprake van een verbonden onderneming. ☐ Nee , ga verder naar vraag 4
4	Is er sprake van één van bovenstaande situaties via één of meerdere andere ondernemingen of via een investeerder?	☐ Ja , er is sprake van een verbonden onderneming. ☐ Nee , ga verder naar vraag 5
5	Is er sprake van één van bovenstaande situaties via natuurlijke perso(o)n(en) of een in gemeenschappelijk overleg handelende groep natuurlijke personen?	☐ Ja , ga verder naar vraag 6 ☐ Nee , er is sprake van een verbonden onderneming.
6	Oefenen zij (een deel van hun) activiteiten op dezelfde markt of op een verwante markt?	☐ Ja , er is sprake van een verbonden onderneming. ☐ Nee , er is <u>geen</u> sprake van een verbonden onderneming

Bijlage II Voorbeelden rechtsvorm BV of NV

Voorbeeld 1: Geconsolideerde balans per 31 december 2023

Debet	Bedrag	Credit	Bedrag
Bezittingen	€ 50.000	Geplaatst aandelenkapitaal	€ 18.000
		Agioreserve	€ 42.000
		Subtotaal (A)	€ 60.000
		Herwaarderingsreserve	€ 1.000
		Wettelijke reserves	€ 1.000
		Statutaire reserves	€ 1.000
		Overige reserves	-€ 44.000
		Onverdeelde winst	€ 1.000
		Totaal reserves (B)	-€ 40.000
		Schulden	€ 30.000
Balanstotaal debet	€ 50.000	Balanstotaal credit	€ 50.000

(A) Geplaatst aandelenkapitaal plus agio: € 60.000

(B) Overige elementen eigen vermogen: -€ 40.000

Totaal eigen vermogen: € 20.000

Conclusie: op basis van bovenstaande balans verkeert de onderneming in financiële moeilijkheden. Het negatieve cumulatieve bedrag op de reserves en andere posten die behoren tot het eigen vermogen (minus € 40.000) is immers groter dan de helft van het geplaatste aandelenkapitaal plus agio (€ 30.000).

Noot: Bij een negatief eigen vermogen is er altijd sprake van financiële moeilijkheden volgens de definitie.

Voorbeeld 2: Geconsolideerde balans per 31 december 2023

Debet	Bedrag	Credit	Bedrag
Bezittingen	€ 70.000	Geplaatst aandelenkapitaal	€ 18.000
		Agioreserve	€ 42.000
		Subtotaal (A)	€ 60.000
		Herwaarderingsreserve	€ 1.000
		Wettelijke reserves	€ 1.000
		Statutaire reserves	€ 1.000
		Overige reserves	-€ 24.000
		Onverdeelde winst	€ 1.000
		Totaal reserves (B)	-€ 20.000
		Schulden	€ 30.000
Balanstotaal debet	€ 70.000	Balanstotaal credit	€ 70.000

(A) Geplaatst aandelenkapitaal plus agio: € 60.000

(B) Overige elementen eigen vermogen: -€ 20.000

Totaal eigen vermogen: € 40.000

Conclusie: op basis van bovenstaande balans verkeert de onderneming niet in financiële moeilijkheden, omdat het negatieve cumulatieve bedrag op de reserves en andere posten die behoren tot het eigen vermogen (minus € 20.000) kleiner is dan de helft van het geplaatste aandelenkapitaal plus agio (€ 30.000).

Bijlage III Voorbeelden rechtsvorm CV of VOF

Voorbeeld 1: Geconsolideerde balans per 31 december 2023

Debet	Bedrag	Credit	Bedrag
Bezittingen	50.000	Eigen vermogen	10.000
		Vreemd vermogen	40.000
Balanstotaal debet	50.000	Balanstotaal credit	50.000

Conclusie: Het kapitaal / vermogen in bovenstaande balans heeft een positief saldo. De onderneming verkeert niet in financiële moeilijkheden.

Voorbeeld 2: Geconsolideerde balans per 31 december 2023

Debet	Bedrag	Credit	Bedrag
Bezittingen	50.000	Eigen vermogen	-10.000
		Vreemd vermogen	60.000
Balanstotaal debet	50.000	Balanstotaal credit	50.000

Conclusie: Het kapitaal / vermogen in bovenstaande balans heeft een negatief saldo. De onderneming verkeert in financiële moeilijkheden.

Bijlage IV Voorbeeld "Grote onderneming" volgens groottecriteria

Toelichting op criterium verhouding vreemd vermogen/eigen vermogen:

Voorbeeld 1: Geconsolideerde balans per 31 december 2022			
Debet	Bedrag	Credit	Bedrag
Bezittingen	120.000.000	Eigen vermogen	10.000.000
		Vreemd vermogen	110.000.000
Balanstotaal debet	120.000.000	Balanstotaal credit	120.000.000

Verhouding vreemd vermogen / eigen vermogen: 11

Voorbeeld 2: Geconsolideerde balans per 31 december 2023			
Debet	Bedrag	Credit	Bedrag
Bezittingen	132.000.000	Eigen vermogen	12.000.000
		Vreemd vermogen	120.000.000
Balanstotaal debet	132.000.000	Balanstotaal credit	132.000.000

Verhouding vreemd vermogen/eigen vermogen: 10

Conclusie: De verhouding tussen vreemd vermogen en eigen vermogen, bedroeg, de afgelopen 2 jaar, meer dan 7,5. De onderneming verkeert in financiële moeilijkheden wanneer de afgelopen 2 jaar ook aan het hierna genoemde criterium van de rentedekkingsgraad voldaan is.

Toelichting op criterium rentedekkingsgraad:

	2023	2022
EBITDA*	€ 100.000	€ 150.000
Rentelasten	€ 200.000	€ 200.000
Rentedekkingsgraad	0,5	0,75

Conclusie: De afgelopen jaar was de rentedekkingsgraad lager dan, de norm van 1,0. De onderneming verkeert in financiële moeilijkheden wanneer de afgelopen 2 jaar ook aan het criterium van de hiervoor genoemde verhouding tussen vreemd vermogen en eigen vermogen voldaan is.

* *EBITDA* is de afkorting voor Earnings Before Interest Taxes Depreciation and Appreciation, ofwel, resultaat voor aftrek van rente, belastingen, afschrijvingen op activa en bijzondere waardeverminderingen.